

GUVERNUL ROMÂNIEI

Nr. /47158/ 09. 2022

Aprob,

Nicolae-Ionel CIUCĂ

Prim-ministru

MEMORANDUM

De la: Marian-Cătălin PREDOIU, ministrul justiției

Tema: Adoptarea de către Guvern și transmiterea către Consiliul Europei a listei revizuite cuprinzând cei 3 candidați ai României pentru funcția de judecător la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în temeiul art. 5 alin. (1°) din Ordonanța Guvernului nr. 94/1999 privind participarea României la procedurile în fața Curții Europene a Drepturilor Omului și a Comitetului Miniștrilor ale Consiliului Europei și exercitarea dreptului de regres al statului în urma hotărârilor și convențiilor de rezolvare pe cale amiabilă

I. Vacantarea postului judecătorului român la Curtea Europeană a Drepturilor Omului începând cu data de 17 decembrie 2022

La data de 17 decembrie 2022 va înceta mandatul judecătorului ales în numele României, doamna Iulia Antoanella MOTOC.

Secretarul General al Adunării Parlamentare a Consiliului Europei a semnalat acest aspect printr-o scrisoare din 6 mai 2021, solicitând transmiterea numelor și CV-urilor candidaților, împreună cu informațiile privind procedura derulată pentru selectarea acestora, către Comitetul Consultativ de experți privind

candidații pentru alegerea în poziția de judecător la Curtea Europeană a Drepturilor Omului¹, până la data de 5 februarie 2022.

Rolul Comitetului Consultativ este acela de a consilia Înaltele Părți Contractante la Convenție cu privire la îndeplinirea de către candidații la postul de judecător la Curte a condițiilor prevăzute la art. 21 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În conformitate cu prevederile art. 20 și art. 22 din Convenție, Curtea Europeană a Drepturilor Omului se compune dintr-un număr de judecători egal cu cel al Înaltelor Părți Contractante, aleși de Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, cu majoritatea voturilor exprimate, de pe o listă de trei candidați pentru un mandat unic de 9 ani.

II. Procedura referitoare la desemnarea candidaților României pentru funcția de judecător la Curtea Europeană a Drepturilor Omului:

Procedura referitoare la desemnarea candidaților României pentru funcția de judecător la Curtea Europeană a Drepturilor Omului este reglementată de art. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 94/1999².

Procedura a debutat în data de 12 octombrie 2021 prin publicarea ”*Anunțului referitor la selecția candidaților României pentru funcția de judecător la Curtea Europeană a Drepturilor Omului*”. Termenul pentru depunerea candidaturilor a expirat pe data de 30 noiembrie 2021. În total, au fost depuse 11 dosare de candidatură. În urma evaluării acestora de către Comisia de selecție 7 dosare au fost admise pentru etapa interviului.

Comisia de selecție s-a întrunit în data de 7 decembrie 2021, prin mijloace de comunicare la distanță, în vederea audierii candidaților selectați pentru etapa interviului (în număr de 6, dat fiind că un candidat s-a retras din procedura de selecție).

III. Propunerile finale rezultate în urma procedurii de selecție și supuse Guvernului spre aprobare:

În urma deliberărilor, **Comisia de selecție a decis următoarele:**

Lista candidaților României pentru funcția de judecător al României la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în ordinea descrescătoare a voturilor obținute):

1. Sebastian RĂDULEȚU;
2. Bogdan IANCU;
3. Răzvan Horațiu RADU.

¹ Constituit pe lângă Consiliul de Miniștri prin Rezoluția CM/Res(2010)26.

² privind participarea României la procedurile în fața Curții Europene a Drepturilor Omului și a Comitetului Miniștrilor ale Consiliului Europei și exercitarea dreptului de regres al statului în urma hotărârilor și convențiilor de rezolvare pe cale amiabilă, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial nr. 424 din 31.08.1999, Partea I

Lista de rezervă a candidaților României pentru funcția de judecător al României la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în ordinea descrescătoare a voturilor obținute):

1. Claudia JDERU;
2. Mihaela TOFAN

Lista principală și lista de rezervă a candidaților au fost aprobate de Guvernul României, prin Memorandumul cu tema: *Rezultatele procedurii pentru desemnarea candidaților României pentru funcția de judecător la Curtea Europeană a drepturilor Omului. Aprobarea propunerilor finale de către Guvern, în data de 15 decembrie 2021.*

IV. Audierea candidaților de către membrii comisiilor parlamentare

Conform prevederilor art. 5 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 94/1999, candidații propuși pentru funcția de judecător CEDO au fost audiați, pentru acordarea unui aviz consultativ, de către membrii Comisiilor juridice și de membrii Comisiilor pentru drepturile omului din Camera Deputaților și Senat, reunite în ședință comună, în datele de 15 și 16 februarie 2022.

Membrii prezenți la ședința comună a celor patru Comisii au hotărât să propună un aviz favorabil pentru funcția de judecător al României la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pentru candidaturile domnului Sebastian RĂDULEȚU, domnului Bogdan IANCU, precum și pentru candidaturile de rezervă ale doamnei Claudia JDERU și ale doamnei Mihaela TOFAN și un aviz nefavorabil pentru candidatura domnului Răzvan Horațiu RADU.

V. Etape ulterioare:

În data de 25 februarie 2022, Guvernul a aprobat Memorandumul cu tema: *Adoptarea de către Guvern și transmiterea către Consiliul Europei a listei cuprinzând cei 3 candidați ai României pentru funcția de judecător la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în temeiul art. 5 alin. (1°) din Ordonanța Guvernului nr. 94/1999 privind participarea României la procedurile în fața Curții Europene a Drepturilor Omului și a Comitetului Miniștrilor ale Consiliului Europei și exercitarea dreptului de regres al statului în urma hotărârilor și convențiilor de rezolvare pe cale amiabilă.*

Lista cuprinzând cei 3 candidați în numele României pentru funcția de judecător al Curții (Sebastian RĂDULEȚU, Bogdan IANCU, Răzvan Horațiu RADU) a fost transmisă Consiliului Europei pentru continuarea procedurilor de desemnare a judecătorului român la Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Rolul Comitetului consultativ de experți privind candidații pentru alegerea în poziția de judecător la Curtea Europeană a Drepturilor Omului este acela de a consilia Înaltele Părți Contractante la Convenție cu privire la îndeplinirea de

către candidații la postul de judecător la Curte a condițiilor prevăzute la art. 21 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Pentru aceasta, într-o primă etapă a procedurilor, Comitetul evaluează imparțialitatea și transparența procedurii de selecție desfășurată la nivel intern, lista candidaților în ansamblu, precum și îndeplinirea de către fiecare candidat a criteriilor prevăzute de art. 21 alin. (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, respectiv să se bucure de cea mai înaltă reputație morală și să întrunească cerințele exercitării unor înalte funcții judiciare sau să fie jurisconșulți cu o competență recunoscută.

În urma evaluării mai sus menționate, Comitetul a comunicat următoarele aspecte Ministerului Justiției, prin corespondența purtată în perioada aprilie-august 2022:

a) cu privire la faptul că lista propusă cuprinde exclusiv candidați de sex masculin:

- Comitetul subliniază natura obligatorie (*binding*) a Liniilor Directoare ale Comitetului Miniștrilor pentru selecția candidaților la funcția de judecător la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, astfel că statele trebuie să prezinte o listă de candidați care să conțină cel puțin un candidat de fiecare sex³;
- luând în considerare explicațiile Guvernului, Comitetul nu este convins că au existat circumstanțe excepționale care să justifice prezentarea unei liste cu candidați exclusiv de sex masculin, cu atât mai mult cu cât pe lista de rezerve figurează doi candidați de sex feminin;
- Comitetul amintește în acest sens de un precedent în care Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei (APCE) a admis o listă de rezervă de candidați, astfel încât să fie inclus și un candidat de sex feminin, în locul candidatului de sex masculin aflat pe poziția a treia;
- pentru a justifica circumstanțele excepționale, Guvernul trebuie să demonstreze că „a luat toate măsurile necesare și corespunzătoare pentru a se asigura că lista conține candidați de ambele sexe, care îndeplinesc criteriile din art. 21 din Convenție” (potrivit Memorandumului explicativ la Liniile directoare). Or, potrivit Comitetului consultativ, Guvernul nu a putut demonstra aceste elemente în privința listei de candidați transmise,

³ Rezultatul procedurii naționale trebuie să fie, în general, o listă de trei candidați care să cuprindă cel puțin un bărbat și o femeie. O listă care conține doar candidați de același sex este acceptabilă atunci când candidații aparțin sexului care este subreprezentat în cadrul Curții. În circumstanțe excepționale, în cazul în care un guvern a luat toate măsurile necesare și adecvate pentru a se asigura că lista conține candidați de ambele sexe, Adunarea poate decide să ia în considerare o listă care conține doar candidați de același sex, chiar și atunci când candidații nu aparțin sexului subreprezentat.

cu atât mai mult cu cât putea utiliza lista de rezerve pentru a identifica un candidat de sex feminin potrivit;

b) cu privire la îndeplinirea de către candidați a cerințelor pentru exercitarea unor înalte funcții judiciare sau să fie jurisconșulți cu o competență recunoscută

- în urma evaluării candidaților, Comitetul consideră că doar domnul Sebastian RĂDULEȚU și domnul Răzvan-Horațiu RADU îndeplinesc condițiile prevăzute în art. 21 din Convenție.
- în ceea ce îl privește pe domnul Bogdan Iancu, Comitetul explică detaliat că nu are experiența profesională necesară pentru a fi considerat „un jurisconșulț de competență recunoscută” (potrivit celui de-al patrulea Raport de Activitate, paragrafele 49-53) și nu îndeplinește, deci, condițiile substanțiale din art. 21 din Convenție. Sunt invocate aspecte precum faptul că domnul Bogdan IANCU nu deține calitatea de profesor universitar, ci doar de profesor asociat, iar lista publicațiilor și experiența acestuia în domeniul drepturilor omului sunt limitate.

În documentul ”Comitetul Consultativ de Experți cu privire la candidații pentru alegerea ca judecător la Curtea Europeană a Drepturilor Omului”, se precizează faptul că acesta informează Adunarea Parlamentară, în scris, cu privire la opinia sa finală cu privire la candidați la momentul la care lista este recepționată de către Adunarea Parlamentară.

Potrivit Rezoluției 1426(2005) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, Adunarea poate decide să nu ia în considerare o listă de candidați care nu cuprinde cel puțin un candidat de sex masculin și un candidat de sex feminin, cu excepția cazului în care lista include candidați de același sex este acceptabilă numai atunci când candidații aparțin sexului care este subreprezentat în cadrul Curții.

În acest sens, aprobarea unui nou memorandum care să conțină o listă revizuită a candidaților României pentru funcția de judecător al Curții Europene a Drepturilor Omului ar soluționa aspectele invocate de către Comitetul consultativ privind echilibrul de gen, precum și cele referitoare la lipsa calificărilor necesare în ceea ce îl privește pe domnul Bogdan IANCU, prin înlocuirea candidaturii domnului Bogdan IANCU cu aceea a doamnei Claudia JDERU, aflată pe primul loc pe lista de rezervă.

VI. Concluzii:

Având în vedere cele menționate mai sus, propunem următoarele:

1. Adoptarea de către Guvern a unei liste revizuite a candidaților României pentru funcția de judecător al Curții Europene a Drepturilor Omului, în conformitate cu aspectele invocate de către Comitetul consultativ privind echilibrul de gen, precum și cele referitoare la lipsa calificărilor necesare în ceea ce îl privește pe domnul Bogdan IANCU, prin înlocuirea candidaturii domnului

Bogdan IANCU cu aceea a doamnei Claudia JDERU, aflată pe primul loc pe lista de rezervă, respectiv:

- Sebastian RĂDULEȚU;
- Răzvan Horațiu RADU;
- Claudia JDERU.

2. Transmiterea de îndată către Consiliul Europei a listei revizuite cuprinzând cei 3 candidați în numele României pentru funcția de judecător al Curții Europene a Drepturilor Omului.